

Таранов М. А.
Магістр факультет менеджменту,
Нерознак Є. Б.
Магістр факультет менеджменту,
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна
nikataranov@gmail.com

ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ

У даній роботі розглянуто поняття глобалізації та її основні риси у сучасній економіці. Проаналізовано місце України у сучасному процесі глобалізації. Наведені позитивні і негативні фактори впливу глобалізації на розвиток української економіки. Окреслюються пріоритетні напрямки розвитку економіки України в умовах глобалізації.

Ключові слова: *глобалізація, глобалізаційні процеси, розвиток, українська економіка*

Глобалізація за своєю сутністю є викликом економічній безпеці будь-якої країни, яка певною мірою інтегрована у економічній простір – адже вплив глобалізаційних процесів робить національну економіку більш відкритою і, відповідно, вразливою. Глобалізаційні процеси стосується усіх сфер суспільного життя, включаючи економіку, політику, соціальну сферу, культуру, екологію, безпеку та ін. Вони є суперечливими і мають як позитивні, так і негативні наслідки. Якщо в країні не працює чіткий механізм протидії негативному впливу цих процесів, тоді економіка країни перебуває під загрозою розчинення у глобалізаційному світі [1].

В Україні є достатні умови для того, щоб активно інтегруватися в загально-цивілізаційні світові процеси. Сильною категорією є торгівля: показник відкритості для торгівлі вище середнього, а також високий відсоток зовнішньоторгових надходжень у ВВП (111%, тоді як середній показник в індексі становить 99%). Проте позитивний ефект від цих показників нівелює оцінка «нижче середнього» через тарифні і нетарифні бар'єри, зручності для міжнародної торгівлі і розрахункові обмеження. З 2014 по 2017 рік кількість користувачів ширококутного доступу збільшилася, відсоток зовнішньоторгових надходжень у ВВП виросте зі 108% до 114%. Третій рік поспіль Україна залишається на 44 місці у загальному рейтингу глобалізації світових економік з 60 країн світу. Показники, які покращилися – це: приріст прямих інвестицій (внутрішніх і зовнішніх, % ВВП) з 0,7% (при середньому показнику для індексу 3,6%) до 4,1% (при середньому показнику 4,5%); розвиток туризму (внутрішній і зовнішній, у розрахунку на 1000 осіб населення), з 202 (при середньому показнику 857) до 938 (при середньому показнику 1308). У той час як за прогнозами вчених в 2019 році приріст глобального ВВП складе лише 3%. Дослідження індексу рівня глобалізації знову пророкує продовження процесів глобалізації – як у цьому році, так і надалі, аж до 2018 року.

Дослідження показали, що вплив глобалізації на національну економіку України досить складний та суперечливий. Існують як позитивні, так і негативні сторони. Позитивні сторони очевидні: можливість брати активну участь в обговоренні режимів регулювання міжнародних економічних відносин; скорочення витрат на здійснення зовнішньоекономічних операцій, що сприятиме підвищенню цінової конкурентоспроможності українських виробників. Цим самим наша країна виконає одну з головних умов поглиблення відносин з Європейським союзом та отримає можливість захисту інтересів України та її підприємств відповідно до міжнародних форм та процедур. Також позитивним фактором глобалізації для економіки України є можливість її входження до міжнародних коопераційних проектів, що забезпечить інвестиційну привабливість України для іноземних інвесторів та розширити можливості більш вільного доступу до зарубіжних ринків за рахунок зменшення тарифних і нетарифних перешкод [2].

Показники розвитку української економіки у порівнянні із найбільшими торговельними партнерами свідчать про недоречність беззастережного відкриття кордонів. Так, за даними Світового банку, ВВП на душу населення в Україні є одним з найнижчих у світі (вона посідає 135 місце). Виробничо-промисловий комплекс України нездатний адаптуватися до попиту на світовому ринку, про що говорить досить низький ВВП на душу населення. Через не конкурентоспроможність занепадають цілі галузі.

Пріоритетними напрямками розвитку економіки України в умовах глобалізації можна вважати: активізацію руху капіталу; інформаційно-технічну революцію; розвиток інтеграційних тенденцій; реструктуризацію економіки; системну ринкову трансформацію; сприяння руху факторів виробництва; формування відкритої економіки; інтеграцію підприємств до світових комунікаційних мереж; активізацію участі в роботі міжнародних організацій та інтеграційних угруповань [3].

Таким чином, глобалізація – реальність сучасного суспільства і являє собою комплексний процес, що впливає на різні сфери функціонування суспільства, впливає на формування світової економіки із єдиним ринком, в якому вільно переміщуються капітал, товари, послуги та робоча сила. Процес глобалізації міжнародної економіки не оминає і Україну, яка поступово займає своє місце в системі міжнародних економічних відносин, і активно впливає на всі аспекти економічного розвитку України. Потенціал України для участі у глобальних ринках досить високий, але Україна на сучасному етапі недостатньо повно використовує його через незавершені реформи.

Список використаних джерел:

1. Біленька Н. О. Пріоритети і напрямки розвитку економіки України в умовах глобалізації / Н. О. Біленька // Економіка України в умовах посилення глобалізаційних процесів: виклики і перспективи : матеріали міжнародної наукової студентсько-аспірантської конференції (Львів, 15–16 травня 2009). – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – С. 15–16.
2. Заграва Е. Глобалізація і нації / Е. Заграва. – К.: Фенікс, 2002. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dialogs.org.ua/dialog.php?id=10&op_id=290#290.
3. Петик М. Україна в сучасних глобалізаційних процесах / М. Петик // Формування ринкової економіки в Україні. – 2009. – №19. – С. 530–539.

Summary

The article looks upon the notion of globalization and its main features in a modern economy. It examines the place of Ukraine in the contemporary process of globalization. It describes the positive and negative impacts of globalization on the development of the Ukrainian economy. The article defines priorities for Ukraine's economic development in the conditions of globalization.

Key words: globalization, globalization processes, development, ukrainian economy.

Науковий керівник: **Галунець Н.І.**, асистент кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки, Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна

Федорчук Н. С.

Здобувач вищої освіти 2 курс спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», Миколаївський національний аграрний університет м. Миколаїв, Україна
natashafedorchyuk@gmail.com

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Проаналізовано сучасний стан економіки України в порівнянні з попередніми роками. Визначено ключові економічні перетворення та головні досягнення країни. Виявлено перспективи економічного розвитку країни.

Ключові слова: економіка, трансформація, ринок, валовий внутрішній продукт, перспективи розвитку.

Реалії сьогодні, а також потреба у визначенні факторів впливу та проблем зростання валового продукту зумовлена актуальність дослідження основних тенденцій економічного розвитку. Виявлення перспектив економічного розвитку допоможе в подальшому зменшити прояв різних видів ризиків інфляції, а також залежність країни від експорту продукції на традиційні ринки.

Провідні вітчизняні аналітики називають ключовими факторами прискорення розвитку економіки – посилення боротьби з корупцією та залучення інвестицій. Згідно з прогнозом опитаних аналітиків, економіка

України продовжить тенденцію відновлення після позитивного перелому попередніх років, що призвело до зростання валового внутрішнього продукту на близько 1,5 відсотків [1].

До найбільш значущих досягнень України можна віднести:

1) розміщення єврооблігацій. Завдяки виходу у вересні на ринок зовнішніх запозичень Україна уперше з 2015 року залучила 3 млрд. доларів. Дана операція зменшить навантаження на державний бюджет із погашення державного боргу у наступних роках. Також цей факт свідчить про часткове відновлення довіри іноземних інвесторів до України [1];